

Trafik Kazası Vakalarında SGK Rücu İşlemleri Ne Şekilde Yürütülür?

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

Sirküler No: 801

Tarih: 15.05.2023

Kısa Cevap

Trafik kazasında SGK'nın rücu hakkı, kazaya karışan kişinin statüsüne göre farklı işler. Görevlendirme kapsamında gidiş gelişte olan kaza **iş kazası**, özel iş yapılırken olan kaza **hastalık**, sigortalılığı olmayan ya da emekli kişi için ise **genel sağlık sigortası** kapsamında değerlendirilir. Hastalık sigortası kapsamında ödenen geçici iş göremezlik ödeneği önce **poliçe limiti dâhilinde sigorta şirketinden**, aşan kısmı kusurlu kişiden istenir. İş kazası kapsamında ise üçüncü kişiye ve kusuru varsa işverene **kusuru oranında** rücu edilir; tek taraflı kazalarda ödenek sigortalının kusuru oranında kesilerek ödenir ve kesinti dışındaki kısım için sigortalıya rücu edilmez.

Ayrımın Önemi

Bilindiği üzere, trafik kazalarında trafik kazasına karışan kişilerin bir işveren tarafından iş nedeniyle görevlendirilmiş (yahut görevlendirilmemiş) kişiler yanında normal kişiler de olabilir.

Şöyle ki; örneğin bir işverene tabi çalışan X kişisi işveren tarafından yapılan görevlendirmeye istinaden işyeri dışında görevin yapılacağı yere gidişi ve gelişi sırasında meydana gelen trafik kazaları SGK Mevzuatı yönünden **“iş kazası”** sayılacak, herhangi bir nedenle özel işini yaparken ise **“hastalık”** sayılacak, herhangi bir sigortalı kaydı olmayan veya emekli olan bir kişi ise **“genel sağlık sigortalısı”** kabul edilerek sağlık yardımları kazaya sebebiyet verenlerden tahsili yoluna gidilecektir.

Konunun aydınlığa kavuşabilmesi için öncelikle yasal mevzuatı irdeleyelim.

Yasal Mevzuatın Ortaya Konması

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu Madde 92'ye göre; SGK tarafından yapılan gelir kaybına ilişkin ödemelerde, 5510 sayılı Kanunun 21'inci maddesi uyarınca **(iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık bakımından işverenin ve üçüncü kişilerin sorumluluğu maddesini içermektedir.)** sigortacının SGK'ya karşı sorumluluğu varsa, bu sorumluluk sigortacının kendi sigortalısının kusuru oranında devam eder.

2918 sayılı Kanun Madde 98'e göre; trafik kazaları sebebiyle üniversitelere bağlı hastaneler ve diğer bütün resmî ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarının sundukları sağlık hizmet bedelleri, **kazazedenin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın** genel sağlık sigortalısı sayılanlar için belirlenen sağlık hizmeti geri ödeme usul ve esasları çerçevesinde SGK tarafından karşılanır. **Ancak, SGK, bu kapsama girenler yönünden genel sağlık sigortalısı sayılanlar için** belirlenen sağlık hizmetlerine ilave sağlık hizmetlerini belirler, protez ve ortezler için farklı birim fiyatı tespit eder. Bu sağlık hizmetleri sağlık uygulama tebliğindeki istisnai sağlık hizmetleri kapsamına dâhil edilmez.

Sigorta Şirketlerince ve Güvence Hesabından SGK'ya Aktarma İşlemleri

Bu işlemler "Trafik Kazaları Nedeniyle İlgililere Sunulan Sağlık Hizmet Bedellerinin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmiştir.

Trafik kazalarına sağlık teminatı sağlayan zorunlu sigortalarda; sigorta şirketlerince yazılan primlerin ve Güvence Hesabınca tahsil edilen katkı paylarının %15'ini aşmamak üzere, münhasıran bu teminatın karşılığı olarak sigortacılık ilkeleri çerçevesinde maktu veya nispi olarak belirlenen tutarın tamamı sigorta şirketleri ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 14'üncü maddesinde düzenlenen durumlar için Güvence Hesabı tarafından SGK'ya aktarılır.

SGK Uygulaması Ne Yönde Olacaktır?

SGK uygulamasını iki ayrı başlık altında değerlendirmektedir.

Birincisi: Hastalık Sigortası Kapsamında

Trafik kazası sonucu **sigortalının istirahat raporu alması** ve bu nedenle sigortalıya geçici iş göremezlik ödenmesinde kusuru bulunan üçüncü kişilere kusuru oranında SGK tarafından rücu işlemi yapılır.

Trafik kazası sonucu, geçici iş göremezlik ödeneğinin rücusunda, ödeneğin kusur oranına tekabül eden kısmı öncelikle sigorta şirketinden **(poliçe limiti dâhilinde)** SGK tarafından yazı ile talep edilir, aynı anda sigortalıya da bilgilendirme yazısı gönderilir. **Poliçe limiti tutarını aşan kısmının ise,** olaya sebebiyet veren kişi veya kişilerden tahsil edilmesi amacıyla rücu işlemi

başlatılır.

Sigorta şirketinin, ödemekle yükümlü olduğu tutarı SGK hesabına yatırmaması, eksik yatırması veyahut ödeme süresine kadar olan faiz tutarını eklemekten yatırmaması hâlinde sigorta şirketinden yükümlülüğünü yerine getirmesi, sigorta şirketinin ifa yükümlülüğünü yerine getirmemesi hâlinde ödeneğin kusur oranına tekabül eden kısmı yasal faizi ile birlikte, olaya sebebiyet veren kusurlu kişinin kendisinden yazı ile talep edilir. Sorumlu kişinin de yasal süresi içinde ödeme yapmaması hâlinde, sigorta şirketi ya da olaya sebebiyet veren kişi ile başka herhangi bir yazışma yapılmaksızın, **sigorta şirketinin vergi numarası girilmek suretiyle borç tahakkuku yapılır**, sigorta şirketinin yükümlülüğünü sigorta poliçesinde belirtilen teminat tutarında yerine getirmesi ve teminat tutarından fazla bir SGK giderinin söz konusu olması hâlinde arta kalan SGK gideri kusur oranı nispetinde kusurlu kişiden tahsil edilir.

Meydana gelen trafik kazası sonucu taraflar, anlaşma yoluyla maddi hasarlı trafik kaza tespit tutanağı düzenlemiş iseler, yalnız maddi hasar meydana geldiği ve herhangi bir yaralanma ya da iş göremezlik durumunun olmadığı kabul edilir. Ancak, maddi hasarlı trafik kaza tespit tutanağı düzenlenmesine rağmen, **sigortalıya geçici iş göremezlik belgesi de verilmiş ise** önce iş göremezlik ödeneği ödenir, tutanağa ilişkin kusurların tespiti amacıyla tutanak il/ilçe emniyet müdürlüklerine ve ilgili sigorta şirketine gönderilir. Ancak, kusura ilişkin belge temin edilememesi durumunda dosya işleminden kaldırılır.

Olayın mahkemeye intikal etmiş olması durumunda mahkeme kararında, SGK denetim elemanlarınca düzenlenen raporlarda, varsa sigorta eksperlerinin düzenlemiş olduğu raporlarda, belirlenen oranlara göre işlem yapılır. Olayın mahkemeye intikal etmediği ve kusur oranının hiçbir şekilde tespit edilemediği durumlarda ise, “Asli kusur” için 6/8, “Tali kusur” için 2/8 oranı dikkate alınır.

Trafik kaza tespit tutanağında, asli ya da tali kusur şeklinde bir ibarenin yer almayıp, 2918 sayılı Kanunun ilgili maddelerinin yazılması hâlinde, atıf yapılan maddenin hangi kusur durumuna karşılık geldiği trafik kaza tespit tutanağından kontrol edilir ve rücu işlemleri yapılır.

Herhangi bir kusur oranına yer verilmeyen ya da Karayolları Trafik Kanununa atıf yapılmayıp sadece olayın oluş şeklinin açıklandığı trafik kazalarında, olayın mahkemeye intikal etmediği ve kusur oranının hiçbir şekilde tespit edilemediği durumlarda, dosyanın evvelinde kim tarafından incelendiğine bakılarak kusur oranının tespit edilmesi amacıyla SGK Denetim Elemanlarına gönderilir.

Trafik kazası sonucu **sigortalılara ödenen geçici iş göremezlik ödeneklerinin;**

- Kazayı yapan motorlu aracın saptanamaması (tespit edilememesi, çarpan aracın kaçması vb.),

- Zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırmaksızın trafiğe çıkarılan motorlu araçların kişilere verdiği zararlar,
- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 107'nci maddesi uyarınca işletenin sorumluluğunun olmadığı hâllerde çalınmış veya gasp edilmiş motorlu aracın kişilere verdiği zararlar,
- Yükümlü sigorta şirketinin iflası,

hâllerinde, Güvence Hesabı Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesi uyarınca zamanaşımı süresi içerisinde, trafik kaza tespit tutanağı ile diğer belgelerle **Güvence Hesabına başvurularak talep edilir.**

Güvence Hesabı'nın başvuru adresi: Esentepe Mahallesi, Ali Kaya Sokak, Polat Plaza B Blok No: 1/B Kat: 15, 34394 Şişli/İstanbul — Tel: (0212) 324 45 00 — E-posta: bilgi@gh.org.tr — KEP: guvencehesabi@hs02.kep.tr (Kaynak: guvencehesabi.org.tr/iletisim, 14.09.2026 tarihinde teyit edildi.)

İkincisi: Trafikte Meydana Gelen İş Kazası Kapsamında

Trafikte meydana gelen iş kazası vakasında, üçüncü kişilerin kusurunun bulunması hâlinde sadece **sigortalıya ödenen geçici iş göremezlik ödenekleri için** üçüncü kişiye kusuru oranında rücu işlemi yapılır. Bununla birlikte olayda kusuru olduğu tespit edilen işverene sigortalıya ödenen geçici iş göremezlik ödenekleri için kusuru oranında rücu işlemi yapılır.

Tek taraflı trafik kazası vakalarında, geçici iş göremezlik ödeneği, varsa sigortalının kusuru oranında kesinti yapılarak ödenir. **Kesinti dışında ödenen geçici iş göremezlik ödeneği için sigortalının kendisinin sigorta şirketine vb. rücu işlemi yapılmaz.**

Sık Sorulan Sorular

Görevlendirme kapsamındaki trafik kazası iş kazası mı?

Evet. İşverenin görevlendirmesine istinaden işyeri dışında görevin yapılacağı yere gidiş gelişte meydana gelen trafik kazaları SGK mevzuatı yönünden iş kazası sayılır.

Özel işini yaparken kaza geçiren sigortalı?

Olay hastalık kapsamında değerlendirilir.

Kusur oranı tespit edilemezse ne yapılır?

Olay mahkemeye intikal etmemiş ve kusur hiçbir şekilde tespit edilememişse “asli kusur” için 6/8, “tali kusur” için 2/8 oranı dikkate alınır.

Sigorta şirketi ödemezse ne olur?

Kusur oranına tekabül eden kısım yasal faiziyle kusurlu kişiden istenir; ödenmezse sigorta şirketinin vergi numarası girilerek borç tahakkuku yapılır.

Aracı belirsiz kazada ödenek kimden istenir?

Güvence Hesabı Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesindeki hâllerde (aracın saptanamaması, zorunlu sigortasız araç, çalınmış/gasp edilmiş araç, sigorta şirketinin iflası) zamanaşımı süresi içinde Güvence Hesabından.

Tek taraflı kazada sigortalıya rücu edilir mi?

Ödenek sigortalının kusuru oranında kesilerek ödenir; kesinti dışında ödenen kısım için sigortalıya rücu edilmez.

Resmî Kaynaklar

- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu (92, 98 ve 107'nci maddeler)
 - 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (21'inci madde — işverenin ve üçüncü kişilerin sorumluluğu; 76'ncı madde — rücu)
 - 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu (14'üncü madde — Güvence Hesabı)
 - Trafik Kazaları Nedeniyle İlgililere Sunulan Sağlık Hizmet Bedellerinin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
 - Güvence Hesabı Yönetmeliği (9'uncu madde — başvuru ve zamanaşımı)
-

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirküleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/trafik-kazasi-vakalarinda-sgk-rucu-islemleri-ne-sekilde-yurutulur/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 13:30 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net